

50 DOLARŮ ZA MÉNĚ NEŽ DVĚ HODINY PRÁCE

Inzerát na inzertní webové stránce Craigslist nebyl moc podrobný. „50 dolarů za méně než dvě hodiny práce,“ stálo v něm.⁴² Pro spoustu mladých herců, kteří se snaží vyjít s penězi v drahém New Yorku, to muselo být lákavé. Málokdo si ale dokázal představit, že se dostane k práci, která se zapíše do dějin.

Bylo odpoledne 16. června 2015. Pokyny zněly jednoduše: hlasitě vybízet k potlesku. Nic víc.

Všichni pravděpodobně pocítili vzrušení, protože si uvědomili, že možná uvidí někoho slavného. Většina shromážděných zřejmě předpokládala, že se jedná o nějaký reklamní trik: uvedení nového produktu na trh nebo možná novou marketingovou kampaň.

Tak docela se nemýlili. Při příchodu dostali všichni tričko a pokyn, aby si ho oblékli. „Trump: Udělejme Ameriku znovu skvělou“, stálo na tričkách. Když Donald Trump následoval Melanii při dnes už slavné jízdě po eskalátorech dolů do vestibulu Trump Tower a z reproduktorů se ozývala píseň Neila Younga „Keep On Rockin’ in the Free World“, těžko si představit, že by se někdo z komparzistů najatých pro navození atmosféry vážně zaobíral myšlenkou, že fandí příštímu prezidentovi Spojených států.

V následujících sedmačtyřiceti minutách Donald Trump ohlupoval svět svým projevem k zahájení kampaně, který se nepodobal ničemu z toho, co země dosud viděla: „Kdy jste naposledy viděli Chevrolet v Tokiu...? Kdy jsme porazili Mexiko na hranicích? Smějí se nám, naši hlouposti, nejsou to naši přátelé, věřte mi. Spojené státy se staly odkladistým problémem všech ostatních.“⁴³ Tento projev, který přeskakoval mezi velkolepými politickými prohlášeními a řečněním na téma „my versus oni“, provázený potleskem a sebechvalnými anekdotami, přinesl mnoho řečnických obrátů, které později staly jádrem Trumpovy rétoriky.

Zdálo se, že Trumpovi příliš nevadí, že nadšený potlesk, který slyšel, byl objednaný a zaplacený. Stejně se jím sytil. Zatím to nevěděl, ale kandidát Trump nebude muset utrácet peníze za najaté roztleskávače příliš dlouho.

Měsíc po této akci Federální volební komise oznámila, že ačkoli Trump nezveřejnil částku dvanácti tisíc dolarů, kterou zaplatil hercům, aby ho na této akci povzbuzovali, což je podle federálního volebního

zákona nezbytné, nebude Trumpovu kampaň za toto porušení pokutovat, protože šlo o relativně malou sumu.

Je snadné zapomenout, jak směšně to všechno vypadalo, jak obhrouble. Političtí experti, prominentní novináři i akademici shodně považovali Trumpovu kandidaturu za doprovodnou akci bez šance na úspěch. Považovali za samozřejmé, že se na ni brzy zapomene.

Například Alex Altman a Charlotte Alterová z časopisu *Time* se posmívali jeho chvástání, že má hodnotu 8 miliard dolarů:

*Existuje asi osm miliard důvodů, proč Trump nebude prezidentem. Donedávna byl ještě volitelný. Podporoval masivní zdanění ultrabohatých. Prosazoval zpřísnění zákonů o zbraních. Podporoval systém jednotných plateb ve zdravotnictví, což je politika, již se konzervativci hrozí ještě víc než programu Obamacare. Ve své vlastní straně má podporu o 32 bodů nižší, než by potřeboval, což z Trumpa dělá nejméně populárního prezidentského kandidáta přinejmenším od roku 1980.*⁴⁴

Nemysleli si, že se Trump mýlí. Bylo to ještě horší. Mysleli si, že je směšný. A nebyli sami.

Znalci si byli jisti, na kterou stranu Donald J. Trump patří, zda do politiky, anebo do sféry zábavy. Celý svůj profesní život strávili mezi lidmi, pro které bylo toto rozdělení nedotknutelné. Takové dělení organizovalo jejich pohled na politiku, drželo pohromadě jejich svět. Bylo to základní pevné vodítko: smysl pro to, že oddělení politiky a showbyznysu, moci a spektaklu je pevné, spolehlivé a *skutečné*.

Přestože se jim však Donald J. Trump zdál směšný, odborníci o něm nemohli přestat mluvit. Redaktoři zpravodajství lačnicki po počtech kliknutí a sledovanosti ve stále konkurenčnějším mediálním prostředí rychle pochopili komerční výhodu toho, že Trumpovi věnují značný prostor ve zpravodajství. Cokoli Trump udělal, brzy se objevilo v titulcích, v aktuálním článku, v posměšném tweetu. Ať už šlo o jeho rasistické výlevy, pobuřující politické výroky nebo obskurní tvrzení o obrovském osobním bohatství, Trump své publikum nikdy nenudil.

Až příliš pozdě si elita začala uvědomovat to, co Trumpovi muselo být zřejmé celou dobu: že jejich výsměch je jednou z jeho nejsilnějších volebních devíz. Že jeho stoupenci vnímali opovržení elit vůči němu jako opovržení vůči *nim*. Že čím více na něj elita útočila, tím byl silnější.